

30 december 2020

Natuurreis naar Borneo (Maleisië), reisverslag 2017: op zoek naar de specialiteiten van het eiland!

Auteur: Geert Beckers

Over de reis

Reis	Natuurreis naar Borneo: diversiteit troef
Wanneer	12/10/2017 - 27/10/2007
Aantal reizigers	3
Reisbegeleider	 Geert Beckers <i>Vlotte gids en natuurspecialist met het nodige gevoel voor humor</i>

Waarnemingen

- ✓ In totaal werden 200 vogelsoorten waargenomen.
- ✓ Talrijke endemische vogelsoorten werden prachtig gezien! Bornean bristlehead, giant pitta, black-throated wren-babbler, Bornean wren-babbler, crested jay, storm's stork,...
- ✓ Maar ook andere spectaculaire vogels passeerden de revue: lesser adjutant, great slaty woodpecker, oriental bay owl, vijf soorten hornbills, kingfishers, trogons,...
- ✓ In totaal werden 36 soorten zoogdieren waargenomen. Met als hoogtepunten:
 - marbled cat
 - verschillende orang-oetangs!
 - neusapen, red langurs, Bornean gibbons,...
 - banded civet, otter civet en collared mongoose
- ✓ Unieke gezellige STARLING-sfeer en heel zorgvuldige begeleiding!

In 2017 trok STARLING twee keer naar Borneo voor een natuurreis. Na de vorige geslaagde edities waren Ronny D., Nathalie en Elewout dD. aan de beurt om zich aan dit avontuur te wagen. Met exact 200 waargenomen soorten vogels en 36 soorten zoogdieren was ook de derde STARLING-reis naar Borneo heel succesvol. We kunnen tussen de verschillende reizen duidelijke parallellen trekken. Heel wat topsoorten konden we op iedere reis meermaals spotten. Bovendien heeft elke editie sowieso één of meerdere verrassingen in petto. Dit onderstreept de ongekennde diversiteit van deze bestemming en maakt het altijd leuk om (opnieuw) te gaan. Lees hieronder het reisverslag van gids [Geert Beckers](#).

Aftrap van onze natuurreis door Borneo: Sepilok

Een taxi die niet kwam opdagen, een zwaar ongeval op de Brusselse ring ... en Nathalie en Elewout misten hun vlucht. Maar geen nood: de medewerkers van STARLING regelden meteen plaatsen op de eerstvolgende vlucht. STARLING-gids Geert – ondertussen op weg naar Borneo – paste met de lokale gidsen het reisschema licht aan. Een dag na de geplande datum was het gezelschap voor onze natuurreis door Borneo compleet.

We reizen eind oktober. In Borneo betekent dat het einde van het droge seizoen. Ook de toeristische piekperiode is dan achter de rug, wat het reizen des te aangenamer maakt.

In afwachting van de aankomst van Nathalie en Elewout bleven we iets langer in de buurt van de luchthaven van Sepilok. Dat was allesbehalve een straf, want Sepilok is een aangename plek met een mooie *canopywalk* en goed onderhouden *trails*. We amuseerden ons goed met leuke waarnemingen. Wallace's hawk-eagle op nest, een van kortbij overvliegende red giant flying-squirrel. We zagen ook black hornbills en black-crowned pitta. Ook hadden we topwaarnemingen van coppery-chested sunbird en black-capped warbler.

Bovendien kwamen hier de eerste vreemde insecten op ons pad, net als de indrukwekkende keeled pit-viper. Deze laatste kon een van de deelnemers tijdens een nachtelijke wandeling aanwijzen.

Vreemde insecten zijn schening en inslag in Borneo © Geert Beckers

Op jeepsafari in het Borneose regenwoud

Van Sepilok trokken we naar Deramakot. Een goed onderhouden nederzetting van parkwachters in *the middle of nowhere*, met basic tot standaard maar heel verzorgde accommodatie. Het was een blij weerzien met onze lokale gids en zijn team. Zij waren er volledig klaar voor om 24 op 24 alles te geven.

Uiteraard bepaalden de deelnemers het tempo, en zij wilden het maximum uit hun verblijf halen. Daarom gingen we na een heerlijk oosters avondmaal onmiddellijk op pad voor de eerste *nightdrive*!

Door de immense ervaring van het lokale team, kregen onze deelnemers ook nu weer optimaal de kans om alles zo mooi en zo lang mogelijk waar te nemen en eventueel te fotograferen. Dankzij een aangepaste rijstijl en spotters die alles nauwlettend in de schijnwerper zetten, konden de reizigers zorgeloos genieten van de natuurpracht.

Vaste waarden op de spottochten zijn de Bornean striped palm-civet, Malay civet, leopard cat, greater mouse-deer, red giant flying-squirrel en thomas's flying-squirrel. Daarnaast zagen we enkele keren de bizarre Bornean colugo, Philippine slow-loris, sambar Deer, Bornean yellow muntjac, island palm-civet en large flying-fox. Extra leuke zoogdieren tijdens ons verblijf waren moonrat, maar ook zelden waargenomen soorten als de otter civet en banded civet!

Hét hoogtepunt was de MARBLED CAT die Elewout vond, net voor we op één van de laatste avonden ons kamp binnenreden.

De prachtige marbled cat liet zich minutenlang bewonderen terwijl ze open en bloot op en af wandelde op een horizontale tak.

Hoogtepunt van de reis: een marbled cat © Geert Beckers

Naast zoogdieren bezorgden de nachttochten steevast ook andere leuke zaken. Zoals veel waarnemingen van drie soorten uilen. De algemeenste was de buffy fish-owl of *buffy the frog-slayer* zoals Mike hem noemde. Daarnaast hadden we ook verschillende waarnemingen van de Bornean wood-owl en de indrukwekkende barred eagle-owl.

De nacht is ook het uitgelezen moment om spectaculaire 'vieze beestjes' en amfibieën te zien ...

Hoe onze lokale gids ze vindt vanuit een rijdende jeep is een raadsel. Maar iedereen was onder de indruk van de 'bird-shit spider', een spin die eruit ziet als vogelpoep! Dit moet één van de meest bizarre wezens op onze planeet zijn.

Verder zagen we twee soorten vliegende boomkikkers, de wallace en de harlequin flying-frog, en kregen we de file-eared tree-frog talloze keren te zien.

Borneo = natuurdiversiteit

Niet alleen 's nachts was er veel te beleven tijdens onze natuurreis door Borneo. Overdag vulden we het programma zo divers mogelijk in. Daarbij richtten we ons vooral op de specialiteiten van het laaglandregenwoud van Borneo. Naast de persoonlijke wensen van de deelnemers, natuurlijk.

Deramakot is een uitstekende plek om orang-oetangs waar te nemen. Door recente bosbouwwerkzaamheden langs een groot deel van de hoofdweg was dat iets moeilijker dan verwacht. We waren dan ook heel blij toen een vrouwtje met baby zich mooi liet bekijken.

Tijdens een wandeling op de Pitta Trail hadden we naast black-crowned pitta en hooded pitta een fantastische waarneming van een yellow-throated marten. Deze was in de *canopy* op jacht. Tot groot ongenoegen van een groep great slaty woodpeckers, de grootste spechtensoort uit Azië. Een moment dat voor altijd op ons netvlies gebrand zal blijven.

Verder leverden onze dagtochten verschillende waarnemingen op van de Bornean bristlehead, een unieke soort die behoort tot een monotypische familie en met recht de 'vogelmascotte' van het eiland is. Die mocht uiteraard niet ontbreken!

We zagen verschillende keren de 'vogelmascotte' van Borneo: de Bornean bristlehead. Een unieke soort.

Andere topwaarnemingen waren een paartje great argus, de kleinere ondersoort van Borneo, dat zich mooi liet zien nadat we *playback* afspeelden. Ook red-bearded bee-eaters, chestnut-bellied malkohas en red-naped trogon konden we vinden. Naast talrijke waarnemingen van groepen black hornbills, bushy-crowned hornbills, wreathed hornbills en rhinoceros hornbills. Helaas hoorden we enkel de machtige roep van de helmeted hornbill, terwijl die normaal vrij makkelijk te zien is in Deramakot ...

Blue-rumped parrots waren algemeen tijdens ons verblijf en ook konden we langdurig een paartje blue-crowned hanging-parrot bestuderen. Een absoluut hoogtepunt is altijd de piepkleine Bornean falconet, het kleinste roofvogeltje van Azië!

Naast al dit vogelgeweld hadden we een prachtwaarneming van een extreem zeldzaam en zelden gezien zoogdier, de collared mongoose.

Ook enkele spectaculaire slangen kruisten ons pad, zoals de reticulated python en een rat snake (*Pyas fusca*) die lag te zonnen op de weg. Een voordeel van reizen in oktober is de kans op wintergasten. Een leuke bonus was dan ook dat we verschillende waarnemingen hadden van chestnut-winged cuckoo.

Bornean bintiehead, altijd een topper © Geert Beckers

Op safari in Azel © Geert Beckers

Met de boot op de Kinabatangan-rivier

Vanuit Deramakot ging de natuurreis door Borneo verder naar de Kinabatangan-rivier. Hier deden we iedere dag drie keer op excursies met de boot.

Dit is de plek bij uitstek voor proboscis monkey, de zogenaamde neusapen. Die waren tijdens onze boottochten vaak te zien. Net als andere soorten apen, zoals de silvered Langur, pig-tailed en long-tailed macaque. Ook orang-oetangs, waaronder een prachtig volwassen mannetje, lieten zich meermaals bekijken. Verder hadden we het geluk om een grote groep Bornean pygmy-elephants te observeren aan de oever van de rivier.

De spottochten 's nachts hadden als uitschieter de oriental bay-owl. Naast talrijke salt-water crocodiles, verschillende waarnemingen van lesser mouse-deer en de prachtige mangrove cat-snake.

De ochtendexcursies waren vooral op vogels gericht en serveerden ons de storm's stork, de endemische ondersoort van jerdon's baza, black-and-red broadbills, diard's trogon, long-tailed parakeets, grey-headed en lesser fish-eagles, yellow bittern, lesser adjutant. Bovendien zagen we vijf soorten ijsvogels met onder andere de gigantische stork-billed kingfisher en de oriental dwarf-kingfisher.

Tijdens de tweede namiddag reden we naar Gomatong Caves om er op zoek te gaan naar de verschillende soorten swiftlets en om het natuurfenomeen van miljoenen uitvliegende vleermuizen te observeren. Bat Hawks en een peregrine falcon deden zich tegoed aan de wolken wrinkle-lipped bats. Indrukwekkende natuurbeleving ten top! Leuk waren hier bovendien de red bronzeback (een kleine mooi getekende slang) en red langurs die zich mooi lieten bekijken en fotograferen.

Heerlijke dootochtjes op de Kinabatangan-rivier © Geert Beckers

De neusaap is één van de gekste apensoorten ter wereld. © Geert Beckers

Te voet door de jungle

De laatste stop van de reis was één van de bekendste primaire laaglandregenwouden van Zuidoost-Azië: Danum Valley. We verbleven één nacht in een luxueuze lodge in Kawag om vervolgens twee nachten in de Danum valley *field centre* te verblijven. De lodge had goed onderhouden *trails* en een mooie *canopy tower* van waarop we een prachtige ochtend beleefden. Tal van *bird waves* passeerden er doorheen het bladerdak!

Kawag leverde onze eerste Bornean flamebacks op. Naast topwaarnemingen van de blue-headed pitta, crested jay, banded woodpecker en scarlet-rumped trogons.

Hier waren de *nightdrives* korter en minder spectaculair dan in Deramakot. Maar ze brachten ons wel onze enige waarneming van een black giant flying-squirrel.

De meeste nachten gingen we te voet op pad. Naast wraglers pit-vipers vonden we een imposante tarantula en een prachtige Sabah pit-viper. Die lag in een hinderlaag in de bedding van een klein riviertje. Qua vogels zagen we enkele kleppers: de Bornean banded pitta en maar liefst drie waarnemingen van giant pitta!

Ook onverwachte soorten kwamen we hier tegen. Zoals een Malayan night-heron die hier kwam overwinteren en soorten als de Bornean wren-babbler, black-throated wren-babbler, red-naped en cinnamon-rumped trogon, buff-rumped woodpecker. Om er maar enkele te noemen.

Kortom, een heerlijke afsluiter van een heel diverse natuurreis. Borneo kan nooit teleurstellen!

Blue-crowned pitta is een van de endemische pitta-soorten van Borneo. © Geert Beckers

